

Mindre endring av kommuneplanens arealdel - hensynssoner for drikkevannsforsyning i Fageråsen

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Formannskapet	2023/46	05.09.2023

Vedlegg:

- 1 Rapport: Grunnvannsuttak ved Fageråsen vannverk
- 2 Plangodkjenning av brønnområde D til Fageråsen vannverk
- 3 Søknad om mindre endring av kommuneplanens arealdel
- 4 Plankart
- 5 Planbestemmelser kommuneplanens arealdel 2014-2025
- 6 Høring - mindre endring av kommuneplanens arealdel
- 7 Høringsuttalelse - mindre endring av kommuneplanens arealdel - Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
- 8 Høringsuttalelse - mindre endring av kommuneplanens arealdel - Statsforvalteren i Innlandet
- 9 Høringsuttalelse - mindre endring av kommuneplanens arealdel - Innlandet fylkeskommune
- 10 Høringsuttalelse - mindre endring av kommuneplanens arealdel - Mattilsynet
- 11 Høringsuttalelse - mindre endring av kommuneplanens arealdel - Elvia AS

Andre relevante saksdokumenter:

Kommunedirektørens innstilling:

Trysil kommune godkjenner, i henhold til plan- og bygningsloven § 11-17, forslag til endring av kommuneplanens arealdel 2014-2025 med følgende dokumenter:

- Plankart datert 28.04.2023
- Planbestemmelser datert XX 2023

Formannskapets behandling i møte 05.09.2023:

Votering: Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i møte 05.09.2023:

Trysil kommune godkjenner, i henhold til plan- og bygningsloven § 11-17, forslag til endring av kommuneplanens arealdel 2014-2025 med følgende dokumenter:

- Plankart datert 28.04.2023

- Planbestemmelser datert 05.09.2023

Bakgrunn

Fageråsen vannverk består av tre etablerte brønnområder (område A, B og C) med til sammen 11 produksjonsbrønner. I tillegg skal det etableres et fjerde brønnområde (område D). Vannverkseier plikter i henhold til drikkevannsforskriften å gjennomføre farekartlegging og beskyttelsestiltak for å sikre drikkevannet mot forurensning. Fageråsen hytteområde har i den sammenheng bestilt en rapport av Terracon v/Tore Østeraas for grunnvannsuttaket ved Fageråsen vannverk. Formålet med rapporten var å utarbeide beskyttelsessoner og klausuleringsbestemmelser for eksisterende og planlagt brønnområde ved Fageråsen vannverk. Rapporten er utarbeidet som grunnlag for å kunne formalisere beskyttelsessonene i Fageråsen gjennom plan som hensynssoner.

Vannverket i Fageråsen med tilhørende beskyttelsessoner omfattes av tre ulike reguleringsplaner i tillegg til kommuneplanens arealdel. Det har derfor vært en dialog med Statsforvalteren i Innlandet om hvordan man best kan sikre drikkevannshensynet i området. Statsforvalteren anbefaler å foreta en endring av kommuneplanenes arealdel jf. plan- og bygningsloven § 11-17.

Lab4 prosjektering har på vegne av Fageråsen Hytteområde AS søkt om en mindre endring av kommuneplanenes arealdel for Trysil kommune (planID 20110200). Hensikten er å endre hensynsonene for drikkevannsforsyning i Fageråsen samt å etablere nye hensynsoner for planlagt brønnområde.

Hensikten med endringen av kommuneplanens arealdel er å sikre grunnvannsområdene med egne hensynssoner og bestemmelser for disse områdene. Det er i gjeldende kommuneplan hensynssoner for brønnområdene A, B og C til Fageråsen vannverk. Vannverkseier ønsker å oppdatere hensynssone for brønnområde B og C. Brønnområde A med hensynssoner vil bli regulert i forbindelse med reguleringen av Fageråskjølen (planID 20200400) som er en pågående prosess. Det etableres hensynssoner for det nye brønnområdet D.

Høring

Forslag til endring av kommuneplanens arealdel ble sendt ut på høring 09.05.2023 til offentlige myndigheter og alle berørte grunneiere i området. Det har i løpet av høringsperioden kommet inn fem høringsuttalelser. Alle høringsuttalelsene er vedlagt i sin helhet. Nedenfor følger en oppsummering med kommunedirektørens kommentarer.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), datert 06.06.2023

NVE mener det er positivt at en ønsker å sikre grunnvannsområdene med egne hensynssoner og bestemmelser for å ivareta disse på bakgrunn av ny kunnskap. Dette anser NVE å falle inn under kriteriene for å behandle søknaden som en mindre endring av planen iht. pbl § 11- 17.

For nye brønner forutsetter NVE at tiltakshaver har vurdert at uttaket ikke kommer i konflikt med vannressurslovens § 43 (aktsomhetsplikten). NVE minner ellers om forholdet til uttaksvolum gitt i vannressursloven § 45, tredje ledd.

Dersom aktsomhetsplikten ikke er ivaretatt/oppfylt eller eventuelle grunnvannsuttak er over 100 kubikkmeter per døgn vil dette i så fall kunne medføre konsesjonsplikt, (jr. vrl § 45).

Kommentar:

Tiltakshaver og vannverkseier er klar over forholdet til uttaksvolum gitt i vannressursloven. Vannverkseier bekrefter at grunnvannsuttaget ikke kommer i konflikt med aktsomhetsplikten, og at dette ivaretas gjennom områdebeskyttelsesplan samt beredskapsarbeid for vannverket. Vannverkseier har vurdert at det ikke er nødvendig å søke konsesjon for det nye brønnområdet, ettersom uttaket vil være mindre enn 100 m³ per døgn.

Denne endringen av hensynsoner i kommuneplanen vil sikre nåværende og fremtidig grunnvannsuttag gjennom plan- og bygningsloven, endringen av planen gir ingen direkte tillatelse til tiltaket. Etablering og utvidelse av eksisterende vannverk godkjennes av Mattilsynet, det er gitt plangodkjenning for nytt brønnområde 24.10.2022.

Statsforvalteren i Innlandet, datert 07.06.2023

Statsforvalteren ser ikke at endringene berører deres fagområder slik at det er grunn for noen merknader til kommunen sine vurderinger. Det er ikke foretatt gjort noen juridisk vurdering av endringene. Statsforvalteren legger også til at det er andre etater som har bedre grunnlag for å vurdere om tiltakene er tilstrekkelige for å sikre god og trygg vassforsyning.

Kommentar: Uttalelsen tas til etterretning.

Innlandet fylkeskommune, datert 08.06.2023

Fylkeskommunens uttalelse er begrunnet ut fra deres helhetlige ansvar som samfunnsutvikler i Innlandet fylke. Fylkeskommunen forutsetter at utredningen har involvert de berørte parter og at endringen av kommuneplanens arealdel ivaretar hensynet til en helhetlig og god vannforsyning. Vi har ingen planmessige merknader utover dette. Fylkeskommunen ved kulturarv kan ikke se at endringen berører automatisk freda kulturminner. Det vises likevel til den generelle varslingsplikten etter kulturminneloven § 8, andre ledd.

Fylkeskommunen har vurdert saken og har ingen vesentlige merknader til endring av KPA 2014-2025 (planID 20110200).

Kommentar: Kommunedirektøren mener at berørte parter i saken er involvert ved informasjon og høring av denne planendringen. Endring av hensynssoner for drikkevannsforsyning vil bidra til at hensynet til drikkevannskilder ivaretas på en god og helhetlig måte.

Mattilsynet, datert 13.06.2023

Mattilsynet har vært involvert, og har blitt informert i prosessen med utarbeidelse av reviderte hensynssoner for brønnområdene. Mattilsynet har derfor ingen kommentarer til bestemmelsene til hensynssonene.

Mattilsynet er positive til at det nå settes hensynssoner og sikringsbestemmelser for brønnområdene basert på hydrogeologiske undersøkelser. Det er bra at Fageråsen ser fremover og sikrer ytterligere brønnområder for vannforsyningen. Det er med på å bedre vannverkets leveringssikkerhet.

Kommentar: Uttalelsen tas til etterretning.

Elvia, datert 14.06.2023

Elvia har etter energiloven anleggskonsesjon (regionalnett) og områdekonsesjon (høyspennings og lavspennings distribusjonsnett) i Trysil kommune. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i kommunen.

Elvia har eksisterende kabelanlegg, både lavspenningskabler med lavspent kabelfordelingsskap og høyspenningskabler, innenfor forslaget til reviderte hensynssoner for drikkevannsforsyning som vist på de vedlagte kartskissene (unntatt offentlighet. Jf. Beredskapsforskriften §6-2). Inntil/i områdene har vi også frittstående nettstasjoner.

Elvia må ha mulighet både til vedlikehold, feilretting og forsterkning av elanleggene. Blir det feil på kabler eller nødvendig omlegging/forsterkning av disse, må det utføres gravearbeid med maskin. Også for nettstasjonene kan det oppstå feil, i ytterste konsekvens havari med brann. Elvia må ha tilgang og tillatelse til å benytte lastebil for å utføre nødvendig arbeid ved nettstasjonene. Dette omfatter feilretting, vedlikehold og ev. utvidelse av kapasiteten i nettstasjonen.

Skulle de foreslåtte endringene medføre at det er behov for å flytte på noen av våre anlegg, må som hovedregel tiltakshaver dekke kostnadene for dette.

Kommentar: På bakgrunn av høringsuttalelsen fra Elvia er det lagt til et nytt punkt i planbestemmelsene punkt 2.3.3 og 3.2.3 «Bruk av gravemaskin o.l. tillates i tilknytning til vedlikehold av elanlegg». Dette for å ivareta hensynet til Elvia og elsikkerheten i området. Elforsyning vurderes å ligge innenfor rammen av de regulerte områdene for fritidsbebyggelse, ettersom det er tillat med innlagt strøm på hyttene.

Endringene av hensynssoner for grunnvannsforsyning innebærer ikke behov for å flytte på noen av Elvia sine anlegg. Endringene skal sikre tilsigsområdene til grunnvannsbrønnene mot tiltak som kan medføre forurensing eller forringelse av drikkevannet.

Vedlagt dokument til høringsuttalelsen er unntatt offentlighet da det er kartfestet informasjon om Elvia sine strømforsyningsanlegg. Området består av fritidsbebyggelse med innlagt strøm. Nærmere informasjon om kartfesting av anlegget, vurderes å ikke være relevant for å opplyse saken.

Vurdering

Vannverket i Fageråsen leverer i dag vann til abonnenter i Fageråsen. Vannkvaliteten i grunnvannsbrønnene er stabil og tilfredsstillende drikkevannsforskriftens krav til kvalitet. Det er utarbeidet beskyttelsessoner og klausuleringsbestemmelser til Fageråsen vannverk. Forslag til endring av kommuneplanens arealdel innebærer å innlemme beskyttelsessonene som hensynssoner i kommuneplanen med egne bestemmelser. Det gjør at sonene får juridisk virkning gjennom plan, og vil medføre en bedre forvaltning av og en bedre sikkerhet for grunnvannsressursene til vannverket.

Det er anbefalt av Statsforvalteren i Innlandet å endre kommuneplanen for å innlemme de reviderte beskyttelsessonene til vannverket i Fageråsen. Dette vurderes som en hensiktsmessig løsning ettersom området omfattes av flere ulike planer. Forslag til endring medfører ikke ny utbygging, men hensynssonene med bestemmelser legger begrensninger for bruk og gjennomføring av tiltak utover det som er regulert. Forslag til endring vurderes derfor å ligge innenfor rammen av en mindre endring av kommuneplan.

Som plankart viser er området i Fageråsen i kommuneplanens arealdel avsatt til fritidsbebyggelse, fritids- og turistformål, idrettsanlegg, parkering, friområde og LNF. Området består av utbygde områder for fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur.

Utenfor de regulerte områdene er arealet i kommuneplanen avsatt til idrettsanlegg, og benyttes til skianlegg vinterstid. Øvrig areal er avsatt til LNF med hensyn friluftsliv. Endringen

vurderes å ivareta hensynet til friluftsliv, da hensynssonene gir begrensinger i inngrep og tiltak men ivaretar dagens bruk av turområdet.

Forslag til endring innebærer en revidering av sikringssonene for vannforsyning Fageråsen, på bakgrunn av ny kunnskap i rapport for grunnvannsuttak ved Fageråsen vannverk. Bestemmelser til Fageråsen vannverk – brønnområde B, C og D, foreslås innlemmet i kommuneplanbestemmelsene som vedlegg 11 med henvisning i punkt 5.7 *Sikringssoner – drikkevann*. Det vurderes som hensiktsmessig å ha bestemmelsene i eget vedlegg ettersom de er noe omfattende.

Hensynssonene og bestemmelsene er delt inn i tre soner, 1 området rundt grunnvannsbrønnene, 2 det nære infiltrasjonsområdet og 3 det fjerne tilsigsområdet. Områdene har ulik grad av restriksjoner i tråd med avstanden til grunnvannsbrønnene. Bestemmelsene er utarbeidet av plankonsulent på bakgrunn av klausuleringsbestemmelser i rapporten fra Terracon.

Bestemmelsene er ikke til hinder for tiltak eller utbygging i tråd med gjeldende reguleringsplaner, men det skal tas hensyn til grunnvannsforsyningen. Det er ikke tillat å bore etter energibrønner i området, ettersom dette er til hinder for grunnvannsforsyningen. Bestemmelsene tydeliggjør at det skal utøves hensyn til drikkevannsforsyningen og at forurensning av grunnvannet ikke er tillat.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Administrative konsekvenser

Et av formålene med rapporten til Terracon var å sikre en bedre praktisk anvendelse av beskyttelsessonene og klausuleringsbestemmelsene til vannverket. Detaljering av beskyttelsessonene og juridisk forankring gjennom plan- og bygningsloven vil bidra til en bedre forvaltning av vannverket. Dette ved at vannverkseier, grunneierne og kommunen forholder seg til felles bestemmelser innenfor vannverkets område. Endringen medfører at hensynet til drikkevannsforsyningen blir enklere å ivareta for saksbehandlere i plan- og byggesaker.

De berørte grunneierne er gjennom høring av denne planendringen blitt informert om forslag til hensynsoner og bestemmelser og formålet med endringen. Det medfører også en bevisstgjøring for grunneierne om hensynet til drikkevannet. Nye tiltak innenfor hensynssonene vil reguleres gjennom kommuneplanen. Dette vil bidra til en helhetlig forvaltning av grunnvannsressursene.

Forankring i kommuneplanens samfunnsdel

Sikring av grunnvannsressursene til Fageråsen vannverk og planlagt brønnområde vil bidra til å sikre fremtidig vannbehov i Fageråsen. Dette er en forutsetning for at Fageråsen kan utvikles videre som et attraktivt helårs reisemål.

Forvaltning av sikringssonene til vannverket gjennom plan vil bidra til en bedre samhandling mellom vannverkseier, kommunen og eiere. Endringen vil bidra til å sikre trygt drikkevann gjennom god ivaretagelse av drikkevannshensyn og beskyttelse av nåværende og fremtidige drikkevannskilder. Dette er i tråd med målet om at kommunen skal sikre grunnleggende behov for innbyggere, deltidsinnbyggere, besøkende og næringsliv.

Konsekvenser for folkehelsen

Forvaltning av tilsigsområdene til vannverket gjennom plan vil bidra til å sikre vannkvaliteten, og motvirke forurensning av drikkevannet. Sikring av drikkevannskilden gjennom plan er i tråd med FNs bærekraftsmål 6, ettersom endringen bidrar til å sikre en bærekraftig vannforvaltning ved å sikre trygt drikkevann og redusere forurensning.

Konsekvenser for bostedsattraktivitet

Hensynssonen for drikkevann vil indirekte bidra til bevaring av naturområder i Fageråsen, dette ved at det settes ytterligere begrensninger for tiltak i området. Naturområdet i Fageråsen er et populært rekreasjon- og aktivitetsområde. Begrensninger i utbygging og tiltak i naturområdet vurderes som positivt med tanke på bostedsattraktivitet ved ivaretagelse av turområdet i fjellet i nær avstand til bygda.

Konklusjon

Kommunedirektøren vil med dette tilrå at forslag til endring av kommuneplanens arealdel 2014-2025 godkjennes, i henhold til plan- og bygningslovens § 11-17, med følgende dokumenter:

- Plankart datert 28.04.2023
- Planbestemmelser datert XX 2023